

Servituds de la moda

No vull creure (tot i que m'hi esforço) que la nostra època té més problemes que les altres. ¡Però em cal posar-hi molta voluntat!

Des que tinc consciència de les ganes d'observar i d'arribar a conclusions més o menys raonables, trobo que, a més dels problemes naturals, pràcticament inevitables, n'hem creat o aguditzat d'altres que ben bé que ens podíem haver estalviat.

En els meus temps d'estudiant de Belles Arts, una bona part de la joventut va recollir una herència deixada pels nostres antecessors en el ram. En pintura, i en les arts plàstiques en general, vam considerar de bon to que dir d'una obra que "feia bonic" era pejoratiu, la condemnava a ser classificada entre els gèneres menors. En aquesta direcció, es va predicar que "fer lleig" donava to, fins a aconseguir que la idea adquirís el gran prestigi que ha persistit fins als nostres dies. A més, ens sentiríem continua-

dors d'un principi carregat de transcendència: en art cal anar sempre endavant, caigui qui caigui, per molt que les cotes assolides en molts moments de la història de l'art ens convidessin a no precipitar-nos, a reposar i aprofitar lliçons. Ens era imperatiu avançar ni que fos tancant els ulls i expressar-nos a solemnes patacades, com ha ocorregut després.

Ara em passa, deuen ésser coses de vell, que no veig la necessitat d'avançar sense mirar on posem cada peu. És un neguit que no ens inquieta pas en altres aspectes de la vida, com ara en gastronomia –que també té la seva importància per viure de gust–. Com a cas, estic segur que no qualificaríem de genial

un cuiner que aconsellés que l'escudella de pagès o la paella valenciana tinguessin mal sabor. I qui diu això, podria dir moltes coses, en camps distints, aplicables a la gran varietat de l'aventura d'existir.

L'art actual ha envellit i li cau llastimosament el maquillatge. S'ha quedat amb una cama enlaire, i els genis d'avui dia han de recórrer a explicacions desesperades com ara carregar el mort a filosofies orientals, a l'angoixa existencial o a insondables urticàries de l'ànima. Es diria que per por de perdre un tren imaginari, corren engegats darrere d'unes diligències com aquelles de l'Oest americà, a punt de desparèixer perquè ja s'havien inventat les màquines de vapor.

Pere Calders